

Azərbaycan Respublikası
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi

Ruhumuzu gözəlləşdirən şair-Aslan Aslanov

(Filosof-estetik, şair, içtimai xadim Aslan Aslanovun 90 illik yubileyi münasibəti ilə hazırlanmış metodik vəsait)

Bakı – 2016

Tərtibçi:

Aynurə Əliyeva

Redaktor və
buraxılışa məsul:

Zahirə Dadaşova

“Ruhumuzu gözəlləşdirən şair-Aslan Aslanov”, - Filosof, şair, ictimai xadim Aslan Aslanovun anadan olmasının 90 illik yubileyi münasibəti ilə Respublikada uşaq kitabxanaları üçün hazırlanmış metodiki vəsait /tərt. ed. A. Əliyeva; red. və burax. məsul Z.Dadaşova;
F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası

2016

2

Tərtibçidən

Ziyalı timsalında el özünün zehni, mənəvi varlığının gerçəkliyini, öz ideallarının carçısını görür. Əsl ziyalıları həmişə ehtiram, qayğı bəsləyir, onlara güvənir. Müasir dünyada öz milli mövqeyini dərk etməkdə onlara hərəkətverici qüvvə kimi baxır. Ziyalı adını ləyaqətlə daşıyanlar isə elin etibarını, ümidini doğrultmağı müqəddəs borc sayırlar. Filosof–estetik, şair, içtimai xadim Aslan Məmməd oğlu Aslanov onların önündə olan şəxsiyyətlərdəndir. Aslan Aslanovun yaradıcılığı çoxşaxəlidir. Vətənin, xalqın, milli dəyərlərimizin, təbiət gözəlliklərinin, hətta gülün-çiçəyin belə tərənnümü özünəməxsus yer tutur. Sənətdə sehrli nə varsa, intuisiyanın gözlənilməz kəşflərindən doğur. Kimin intuisiyası laldırsa, o nə sənətin dilini bilər, nə sənət dilində yaradar. El dilinin saf şeiriyyətinə sahib olanlar poeziyasını bir poeziya kimi başqalarına çatdırırlar. Yalnız sözün duruluğunda nəcib duyğuların işığı könülü oxşayır. Sözdə hisslərinin, fikrin vəznini artırmaq istəyənlərin meyarı-təbii sadəlikdir. Elə burada şairin sözünün sehrini, əfsunlayıcı təsirinin sirlərini görürük.

Nə mənası quru yerdə ad-sanın,
Ey insanlar, gül-çiçəyə yaslanın.
İlk şüarı, al bayrağı Aslanın
Gözəllikdir, gözəllikdir, gözəllikdir!

Ruhumuzu gözəlləşdirən şair-Aslan Aslanov

Aslan Aslanov şairlər vətəni Qazax mahalında, 1926-cı il yanvarın 1-də Ağstafada anadan olub. Atası Məmməd kişi, anası Zeynəb xanım el yaradıcılığının, sazın-sözün vurğunu idilər. Evlərində tez-tez aşıq məclisləri olardı. A. Aslanov uşaqlıqdan onlara heyranlıqla qulaq asardı. Hələ orta məktəbdə oxuyarkən qələmini şeirdə, nəsrdə sınımışdı. A. Aslanov Ağstafa dəmiryol orta məktəbini bitirdikdən sonra, ADU-nun fizika-riyaziyyat fakültəsinin qiyabi şöbəsinə daxil olmuşdur. Fəlsəfə üzrə namizədlik dissertasiyası müdafiə etmiş (1958), dosent vəzifəsinə təyin olunmuşdur. M.A.Əliyev adına Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunun rektoru (1977-1987) vəzifəsində işləmişdir. Beynəlxalq elmi konqreslərdə İsveçrədə (1968), Almaniyada (1970), Ruminiyada (1972) və Moskvada (1979) məruzə ilə çıxış etmişdir. İngiltərə və Almaniya Federativ Respublikasında (1978-1979) keçirilən sovet elmləri günlərinin iştirakçısı olmuşdur. Aslan Aslanovun estetika sahəsində dərin elmi axtarışları onu bu fənnin tanınmış tədqiqatçıları sırasına çıxardı. Xüsusən “İncəsənət və təbiiyə” (1967) kitabı əsərləri içərisində seçilirdi. A.Aslanovun bu kitab əsasında yazdığı doktorluq dissertasiyası fəlsəfi ictimaiyyətin yüksək elmi qiymətini qazanmışdır. A. Aslanov 1961-ci ildən universitetdə yaradılmış estetika-etika kafedrasına müdir seçilmişdir. Aslan müəllimin xeyirxah fəaliyyəti sayəsində kafedrada estetikadan, etikadan bir çox alimlər yetişdirilib. Bütün bu fəaliyyəti onu elmi, bədii yaradıcılıqdan ayırmamışdır. Bu gün də A. Aslanovun “Bənövşələr”, “Nəğməli günlərim” kitabları oxucular tərəfindən sevilərək oxunur.

Görkəmli şəxsiyyətlər Aslan Aslanov haqqında

1. A.Aslanov mükəmməl təhsil görmüş görkəmli filosoflarımızdandır. Şairin kamil ziyalı təbiəti onun xalq ruhunda yazdığı şeirlərində daha zərif, daha təbii duyğuların tərənnümünə kömək etmişdir.
2. A. Aslanovun lirik qəhrəmanı romantik olduğu qədər də real şəxsiyyətdir. O, təbiətin, həyatın konkret mənzərələrinə, konkret anlarına nüfuz etməyi, onları həssas qəlblə duymağı bacarır.

*İlyas Əfəndiyev
Xalq yazıçısı*

3. Aslan Aslanov yadda qalan, aydın, səmimi bir dillə uzun ömür yolunda görüb götürdüklerini oxucu ilə bölüşür.

*Çingiz Əlioğlu.
Şair*

4. Gənc yaradıcı nəslin təlim-tərbiyəsində, həmçinin çoxsaylı alimlər dəstəsinin yetişib formalaşmasında Aslan Aslanovun xidmətləri çox böyükdür.

Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının İdarə Heyəti

Aslan Aslanovun yaradıcılığını oxuculara tanıtmmaq, şair qələmini onlara sevdirmək və ən əsası da, bütövlükdə məktəblilərə oxu verdiyi aşılamaq üçün kitabxanalarda bir sıra tədbirlər keçirilməlidir.

Bu tədbirlərdən kitab sərgisi, oxucu konfransı, şeir və rəsm müsabiqəsi, kitab müzakirəsi, bədii qiraət, ədəbi bədii gecə və digər tədbirləri göstərmək olar. Keçiriləcək tədbirlərdən ən əsası kitab

sərgisidir. Kitab səgisi yazıçını oxuculara sevdirmək, onun əsərlərini tanımaq məqsədi daşıyır. Sərgi müxtəlif başlıqlarla, “Aslan Aslanov - 90”, “Gəldim ki, boylanım nur bulaqlara”, “Ruhumuzu gözəlləşdirən şair-Aslan Aslanov”, “Təbiət gözəlliklərini ən gözəl tərənnüm edən şair-Aslan Aslanov”, “Dili nəğməli şair”, “Nəğməli günlərim”, “Vətən! Sənsən dünyada eşqim, arzum, həyatım” və s. verilir. Bundan başqa şairin rəsmlərindən ibarət foto-stend, “Nəğməli günlərim”, “Bənövşələr” və digər kitabları sərgidə yer almaqdadır. Eyni zamanda sərgidə Aslan Aslanov haqqında dövrü mətbuatda dərc olunmuş materiallar da nümayiş olunur. Görkəmli insanların, ədiblərin yazıçı haqqında söylədikləri kəlamlar sərgidə öz yerini alır. Sərgidə şairin müxtəlif şeirlərindən parçalar da vermək olar. Məsələn:

Azərbaycan dili anamın dili,
Nənəmin sevdiyi xananın dili,
Böyük Füzulinin, Vaqif, Vurğunun,
Elmimin, komamın, obamın dili!

Şeir müsabiqəsinin keçirilməsi üçün əvvəlcədən məktəblilər sözü gedən şairin əsərləri ilə tanış olurlar. Öz şeir seçimlərini edirlər və müəyyən vaxt ərzində hazırlaşdıqdan sonra elan olunmuş gündə kitabxanaya gələrək tədbirdə iştirak edirlər. Tədbirdə təşkil edilmiş sərgidə şairin kitabları, eləcə də şair haqqında yazılmış müxtəlif ədib və yazarların kitab və dövrü və mətbuat səhifələri nümayiş olunur. Kitabxanaçı səhnəyə gələrək, qonaqları salamlayır və iştirakçılara uğurlar arzulayır. Daha sonra isə tədbir iştirakçılarında Aslan Aslanovun həyat və yaradıcılığı haqqında ətraflı məlumat verir. Tədbirdə şagirdlərin əsasən daha çox üstünlük verdiyi mövzular vətən, dil, məmləkətimizlə bağlı mövzulardır. Müsabiqədə şairin bir neçə şeiri səslənir. Beləliklə, tədbir başlanır, aparıcı səhnəyə gələrək bir-bir iştirakçıların adlarını və söyləyəcəkləri şeirlərin adlarını tamaşaçılara və münşiflərə açıqlayır.

İlk iştirakiçi səhnəyə gələrək şeiri söyləyir:

İthaf.

Ömrümün ən əziz, ən xoş baharı
Ey gülüm, gülşənim, Azərbaycanım,
Mən səndən dünyada düşmərim ayır
Nə qədər canımda mənim var canım.
Qurban ağacının hər yarpağına,
Qurban güllərinə, çiçəklərinə.
Qurban al günəşli nur torpağına,
Qurban fırtınalı küləklərinə.
Qurban göylərində saysız sayrışan
Sonsuz ulduzların zər naxışına.
Pərişan Arazı Kürə qarışan,
Ana torpağının hər qarışına.
Qurban qoynundakı obanın, elin
Qələbə əzmlı bayraqlarına,
Kəhraba zəminin, bəyaz çölünün,
İşıqlı Bakının çıraqlarına.
Qurban qurtarmayan nağıllarının
Min bir arzusuna, diləklərinə.
Qurban o sahilin oğullarının
“Vətən! Vətən!” deyən ürəklərinə .
Qurban Vaqiflərin, Nizamilərin
Fikir dünyasına, qəlb ağrısına.
Qurban sazındakı ötən simlərin
“Kərəmi”, “Divani”, “Koroğlu” suna.
Qurban Nəsiminin bir vaxt bir zaman
Çəkdiyi əzaba, min işgəncəyə.
Nizami yurdundan göyə ucalan
Hüsnü nur cəlallı yeni Gəncəyə!

Qurban tənəyində bir salxımının
Öz alov, öz atəş, öz odluğuna.
Alqış! Qədir bilən doğma xalqımın
Böyük dostluğuna, azadlığına!

Alqış sədalari altında iştirakçı öz növbəsində yerini ikinci iştirakçıya verir. İştirakçı “Azərbaycan” adlı şeirini söyləmək üçün səhnəyə yaxınlaşır.

Mənim əziz, doğma səmam,
doğma elim,
doğma anam,
doğma dilim,
doğma gözüm,
doğma sözüm,

Bir dənədir Azərbaycan!
Güc alıram kəlmə-kəlmə,
Cümlə-cümlə mən bu sözün
dünyasından!

Azərbaycan –canımızdır,
qanımızdır,
adımızdır,
sanımızdır.

Qorqudumuz, Nizamimiz,
Füzulimiz, Nəsimimiz,
Vaqifimiz, Vurğunumuz,
Üzeyirimiz, Bülbülümüz,
Əslimiz, nəslimiz,
Bizim bütün hamımızdır!
Yenilməyən qüdrətimiz,
Şərəfimiz, şöhrətimiz,
Sərvətimiz, dövlətimiz,

Dost xalqlara,
Millətlərə hörmətimiz,
Bir kəlmədir -Azərbaycan !
Yad tonqalı qalayanlar,
Pisi pisə calayanlar,
Təzə "meydan sulayanlar"
Bata bilməz bu kəlmənin
Bir hərfinə!
Əsirlərlə
Heyran qalmış
Yad da, dost da
Azərbaycan məfhumunun
Gur sözünə, gur hərfinə!
Azərbaycan deyəndə, "can"
Eşidirik nənələrdən
Azərbaycan! Səsin gəlir
Əsrlərdən, sənələrdən!
Azərbaycan! Sabahımız
Bu günümüz səninelədir.
Bizim şanlı pənahımız
səninelədir!
Azərbaycan! Ətrin gəlir.
hər gülümün
yarpağından,
Elin-oban ayrılmazdır.
Böyük vətən torpağından!

*Daha sonra aparıcı üçüncü iştirakçını səhnəyə dəvət edir. İştirakçı
səhnəyə gələrək "Mənim anam" şeirini söyləyir.*

Mənə dağdan vüqar almış,
Neçə-neçə nübar almış,
Başım üstə layla çalmış

Mənim anam, mənim anam.

Qucağında bəslər məni,
Görməz duman-sislər məni.
Ülviyyətə səslər məni
Mənim anam, mənim anam.

Saf eşqimin aynasıdır,
Həyatımın mənasıdır,
Anaların anasıdır
Mənim anam, mənim anam.

Baharımdır, gülşənimdir,
Hara getsəm həmdəməmdir,
Əziz, doğma Vətənimdir
Mənim anam, mənim anam.

Aparıcı iştirakçıya təşəkkürünü bildirib, səhnəyə növbəti iştirakçını dəvət edir. İştirakçı "İlk müəllimim" şeirini ifa etməyə başlayır.

Hara getsəm, mənim ilk müəllimim,
Əziz adın bir an düşməz dilimdən .
"Ana", "Vətən" kəlməsini ilk dəfə
Yazdırmısan sən tutaraq əllərimdən
Dərs deyərək çəkmisən
Zəhmətimi bahar, qış,
O gümüşü saçların
Bəlkə ondan ağarmış?

Xəyalımdan çıxmaz bir an nəzərin,
Üstümdədir sanki yenə gözlərin,
Geniş həyat yollarında hər dəfə
Qollarıma qüvvət vermiş sözlərin.

Dərs deyərək çəkmisən
Zəhmətimi bahar, qış,
O gümüşü saçların
Bəlkə ondan ağarmış?
Neçə məktəb qurtarsam da əgər mən,
Müəllimim yenə sənsən, yenə sən.
“Ata” deyə çəkəcəyəm adını
Yaşım ötsə, saçıma da düşsə dən.

Dərs deyərək çəkmisən
Zəhmətimi bahar, qış
O gümüşü saçların
Bəlkə ondan ağarmış?

Sonda aparıcı səhnəyə “Lalələr” adlı şeiri demək üçün sonuncu iştirakçını dəvət edir.

Yayın ortasında Gəncə çölündə
Çıxıblar yenə də dizə lalələr.
Qıpqırmızı şəhli köynəklərini
Səriblər dərəyə, düzə lalələr.

Xəyalımdan nələr gəlib nə keçər,
Yaz gələr ellərə durnalar köçər.
Bulaqlar-samavar, ağ daşlar–şəkər
Bənzəyir çəməndə közə lalələr.

Meylim üzünüzdə qara xaldadır,
Aslanın əlacı ilk vüsaldadır,
Nə vaxtdır Bakımın gözü yoldadır,
Bir qonaq gələsiz bizə, lalələr!

Tədbirin sonunda şeiri daha gözəl, ifadəli şəkildə deyən oxucu kitabxana tərəfindən mükafatlandırılır.

Aslan Aslanov öz yaradıcılığında körpələri, uşaqları da unutmamış, öz şeir töhfəsi ilə onları sevindirmişdir. Bunu nəzərə alaraq, şeir müsabiqəsinin ikinci hissəsində azyaşlı uşaqlara yer verilir.

Tədbirdə “Qış”, “Düşərgəməz”, “Köhlən atım”, “Dəniz”, “Sənin deyilmi”, “Niyə” və s. şeirləri uşaqlar ifadəli şəkildə söyləyirlər.

İlk olaraq səhnəyə birinci iştirakçı gələrək “Dəniz” şeirini söyləyir.

Dəniz, dəniz, göy dəniz,
Hava təmiz, göy təmiz.
Narın qumlar üstündə
Əks olunur kölgəməz.
Dalğaların sərindir, sərindir;
Çox üzmərik dərin, dərin.

Dəniz, dəniz, göy dəniz,
Çox sevirik səni biz,
Çimdikcə qucağında
Bərkiyir bədənimiz.
Dalğaların sərindir, sərindir;
Çox üzmərik dərin, dərin.

Dəniz, dəniz, göy dəniz.
Hava təmiz, göy təmiz.
İndi bizi gözləyir
Pioner düşərgəməz.
Dalğaların sərindir, sərindir;
Çox üzmərik dərin, dərin.

İkinci iştirakçi səhnəyə yaxınlaşaraq “Sənin deyilmi?” şeirini deməyə başlayır.

Yarpızlı arxlar,
Sərin bulaqlar.
Meyvəli bağlar
Sənin deyilmi?

Quşlu budaqlar,
Zirvəli dağlar,
Ulduz oğlanlar
Sənin deyilmi?

Qövsü qüzəhlər,
Yağışlı mehlər,
Gül üstə şehlər
Sənin deyilmi?

Cüyürlü çöllər,
Sonalı göllər.
Bu gözəl ellər
Sənin deyilmi?

Yaşıl talalar,
Qədim qalalar,
Gur şələlələr
Sənin deyilmi?

Gülən səhərlər,
Kəndlər, şəhərlər,
Araz, Kür, Xəzər

Sənin deyilmi?

Ey mənim gülüm,
Ey şirin dilim,
Bu ömrüm, günüm
Sənin deyilmi?

Daha sonra münsiflər heyəti iştirakçıları müxtəlif ballarla qiymətləndirib, kitab hədiyyə edir.

Kitabxanaçı kiçik yaşlı oxucularla nağıl otağında şair A. Aslanovun həyat və yaradıcılığı ilə bağlı görüş də keçirə bilər. O, Aslan Aslanovun yaradıcılığı ilə qısa tanışlıqdan sonra onun “Niyə” şeirinin ucadan oxusunu keçirir və sual- cavabla onların yaddaşını yoxlayır.

Uşaqlar, şairin sizlərə ünvanladığı suallara cavab verə bilərsinizmi?

Kitabxanaçı: Göydə quşlar uçar niyə?
Bağda güllər açır niyə?
Çöldə ceyran qaçır yenə?
Kim söyləyər cavabını?

I Uşaq: Quşların qanadları olduğu üçün uça bilirlər. Güllər isə, gözəllik yaratmaq üçün açırlar. Çöldə vəhşi heyvanlar onu yeməsin deyə ceyran qaçmağı bacarır və hər üçü bununla təbiətə gözəllik verir.

Kitabxanaçı: Yağış göydən yağır niyə?
Sel sədləri yıxır niyə?
Çay dənizə axır niyə?
Kim söyləyər cavabını?

II Uşaq: Yağış buludlardan süzülüb gəlir. Buludlar göy üzünün mavi xalısıdır. Güclü gələn selin qarşısında səd aciz qalır. Çaylar öz başlanğıcını dənizdən götürür. Axarı da dənizə tökülür.

Kitabxanaçı: Domna peçi yanır niyə?

Zəmi dalğalanır niyə?

İgidlər tanınır niyə?

Kim söyləyər cavabını?

III Uşaq: Domna peçləri soyuq havalarda insanları qızdırmaq üçün yandırılır. Küləyin xəfif nəfəsi zərif zəmiləri dalğalandırır. İgidlərimiz öz məharət və şücaəti ilə ad qazanıb tanınır.

Şairin yaradıcılığını oxuculara çatdırmaq və sevdirmək məqsədilə keçirilən tədbirlərdən biri də **Ədəbi-bədii gecə**dir. Kitabxanalarda keçirilən ədəbi-bədii gecələrin hər kəs tərəfindən rəğbət və maraqla qarşılınır. Gecəni rəngarəng edən niyanslardan biri də sərgidir. “Nəğməli günlərim” başlığı adı altında sərgi qurulur. Sərgiyə şairin “Qızlar və Bənövşələr”, “Nəğməli günlərim” və s. digər kitabları qoyulur. Bu kitablarla yanaşı şairin haqqında yazılmış digər ədəblərimizin kitabları, A.Aslanov haqqında deyilmiş sitatlar və dövrü mətbuatda nəşr olunan məqalələrin kartotekası sərginin əsasını təşkil edir. Sərgidə müxtəlif adlar “Təbiilik olan yerdə”, “Kağız yazın a qızlar, Yada salın siz məni”, “...Yerimdə bir ömür açacaq çiçək, Dünya bir çiçək gözəlləşəcək”, “Bir balıqçı babayam”, ”Gəldim ki, boylanım nur bulaqlara”, “Nəğməsiz günlərim tez payızlaşan eşqimin tökülən xəzəlləridir” və s. başlıqları ilə yerləşdirilir. Bununla yanaşı şairin rəsmləri divardan asılır. Tədbirə ədəblər, şair və yazıçılar, şairin ailə üzvləri, müəllimlər, şagirdlər və s. qonaqlar dəvət olunur. Gecədə A.Aslanovun yaradıcılığı, onun qələminin sehri qonaqları valeh edir, xoş ovqat, maraqlı təsir bağışlayır. Tədbir qeyri-adi bir açılışla, Aslan Aslanovun böyük ustalıqla sözlərini yazdığı və istedadlı bəstəkarımız Telman Hacıyevin musiqisini bəstələdiyi “Lalələr” mahnısı möhtəşəm bir ifa ilə dahi sənətkar Rəşid Behbudovun ifasında musiqi sədaları altında başlanır. (*Səhnədə ekranda video çarxlı slayd nümayiş olunur*)

İlk olaraq səhnəyə aparıcılar daxil olur.

I Aparıcı: Dəyərli qonaqlar, bu gün filosof, şair, ictimai xadim Aslan Məmməd oğlu Aslanovun xatirə gecəsinə yığışmışıq. Şairin nəfəsindən doğulub, qələminə süzülən nəغمəli poeziya gecəsində xoş gördük. Sizləri şairin yaradıcılığına məxsus incə lirizm ilə cilalanmış şeirlərindən biri ilə salamlamaq istərdim.

Gəldim ki, boylanım nur bulaqlara,
Görüm qocalmışam, qocalmamışam .
Baxım qürur dolu yaşıl dağlara,
Görüm ucalmışam, ucalmamışam.

II Aparıcı: İstedadlı şair A. Aslanovun poeziyasında məhz təbiətin özündən, dumanlı dağlardan meşələrdən, səhər-səhər kirimişcə puçurlayan ağaclardan, narın-narın yağan yağışlardan, mavi gözlü bulaqlardan, dan yerinin ilk şəfəqlərilə işıqlanan şumlardan, otlaqlardan və insan qəlbinin incə çırpıntılarında gələn tərəvətli duyğular hiss edirsən. Şair təbiəti, insanı həssaslıqla duyub ifadə etməyi bacarır. O, heç zaman mədhiyyəçilik etmir. Sadələvh heyranlığına aludə olmur. O, təbiəti həssas bir rəssam kimi duyur:

Keçdi gecə, ay dolandı, səma aydın, doğdu ölkər,
Əsdi külək güzgü suya yarpaq atdı səhər-səhər.
Silkindilər ağ ördəklər, göy göllərdə üzdülər, bax,
Ala gözlü nazlı qızlar saçlarına çəkdi daraq.

I Aparıcı: Onun əlvan boyalarla təsvir etdiyi təbiət mənzərələrində insan nəfəsi, zərif insan hisləri kövrək bir aydınlıqla, bəzən həsrətlə bəzən nisgillə duyulur. Şair, bütün ömrünü-gününü bəzən sisli-dumanlı, bəzən nurlu-günəşli meşələrə bağlamış meşəbəyiyyə müraciətlə deyir:

Meşəbəyi, qəm eyləmə,
Az qalıbdır, gələr bahar.
Göy dağların coşar yenə
Sinəsindən sellər, sular.

II Aparıcı: Həqiqi poeziya insanın, təbiətin gözəlliyini dərindən duymaqdır, sadəcə mədhiyyə oxumaq deyil! Onun vətən sevgisi, bu

vətənin torpağına-daşına, güllərinə, çiçəklərinə, zəmilərinə və eləcə də insanlarına təbii bağlılığında, necə deyərlər, onlarla “can bir qəlbə” olmasındadır. O, bu hissi həmişə təbii detallarla, tərəvətli cizgilərlə tərənnüm edir. Aslan Aslanovun poeziyasında əfsunlu Azərbaycan xalq poeziyasının, Aşıq Ələsgər poeziyasının məftunedici ruhu duyulur:

Maral dağda mələr gedər,
Ürəyində nələr gedər,
Ay qız, gənclik gələr gedər,
Qoy dolanım mən başına.

I Aparıcı: Vətən dağları-çiçəkləri lap qədimdən bəri həmişə şairlərimizin ilham mənbəyi olmuşdur və yazılan bu saysız-hesabsız şeirlərdən ancaq elələri yaşamışdır ki, onlarda şairin təzə, tərəvətli bir ruhu, avazı hiss olunsun. Gəncliyində yazdığı “Bənövşə” şeirinə nəzər salaq:

Ay dolanır, doğur ölkər,
Yavaş-yavaş dan sökülür,
Bir maral qız səhər-səhər
Sezər səni, ay bənövşə,
Üzər səni, ay bənövşə.

II Aparıcı: A. Aslanovun lirik qəhrəmanı romantik olduğu qədər də real şəxsiyyətdir. O, təbiətin, həyatın konkret mənzərələrinə, konkret anlarına nüfuz etməyi, onları həssas qəlblə duymağı bacarır.

Önümdə bir dəstə gül
Üstündə şəh damcısı
Kipriyimdə parladı
Sevincimdən göz yaşdı.
Səhər-səhər yaz günü
Açıq oldu pəncərəm.
Kim qoymuşdu bu gülü
Şüşəbəndə, ah görən?..

I Aparıcı: Təbiilik, zərif və sadəlik, aydınlıq, təbiətə nüfuz etmək həssaslığı Aslan Aslanovun şeirinin gözəl xüsusiyyətlərindəndir. Onun

dilində xalq dilindən gələn bir şirinlik var. Onda ürəyə yatmayan süni ifadəyə, içi boş təbirlərə rast gəlmək çətindir.

Azərbaycan dili anamın dili,
Nənəmin sevdiyi xananın dili,
Böyük Füzulinin, Vaqif, Vurğunun,
Elimin, obamın, komamın dili.

II Aparıcı: Əgər bütün lalələr yığılsaydı bir yerə,
Sahilləri görünməz qızıl ümman olardı.
Dağların dalğası, göylər – onun aynası,
Hər dağ üstə ağ bulud bir ərməğan olardı.

I aparıcı: Müəllifin şeirli anları onun nəğməli günləridir. Bu o anlardır ki, A. Aslanov “şair libası” geyir, daxili aləminə dalır. Dünyaya şair nəzəri ilə baxır. A. Aslanovun şeirlərinin bir qismi nəğmə mətnləri kimi istifadə olunmuş, ən populyar mahnıların sözləri olmaqla müğənnilərimizin repertuarında yer tutmuşdur. “Qoy dolanım mən başına”, “Neftçi qız”, “Küsüb getdi”, “Mən ki səni sevirəm”, “Yasəməndən”, “Mənim anam”, “Yolunu gözləyirəm”, “Lalələr”, eləcə də başqaları indiyə qədər təzə-tər mahnılar kimi səslənir.

(Uşaqların ifasında mahnılardan bir neçəsi səslənə bilər)

II Aparıcı: Bunlar şairin nəğməli günlərinin nəğmələridir. A. Aslanov “Nəğməsiz nəğməli günlərim” adlı bir şeir də yazmışdır. Elə bil ki, şair bu şeirlə öz poetik həyatına nəzər salır, nəğmələrini ömrünün şən günləri və illəri, arzusunun quş qanadları adlandırır, nəğməsiz və nəğməli günlərini üz-üzə qoyub deyir:

Nəğməsiz günlərim tez payızlaşan
Eşqimin tökülən xəzəlləridir.
Nəğməli günlərim hey yaşıllaşan
Barlı bağçaların tər gülləridir.

I Aparıcı : Dəyərli qonaqlar, gecənin sonuna gəldik. Deyilənə görə, ömrün mənası müdriklikdə cəmləşir, onda öz tacını tapır. Şairin şeirlərində bu müdriklik aydın nəzərə çarpır. O, həyatda ən böyük mənanı yaratmaqda duyur. Təbiətin qanunu öz hökmünü verəcək. Həyat davam edəcək, dünya yenə gözəlliklər yaradacaq.

...Yerimdə bir ömür açacaq çiçək,
Dünya bir çiçək də gözəlləşəcək.

deyən şair şeirləri sətir-sətir, varaq-varaq oxunduqca yaşayacaq, var olacaq. O çiçəkdən ruhumuzu oxşayan hər bir misra qəlbimizi gözəlləşdirəcək. Qəlbimiz gözəlləşdikcə Aslan Aslanovun əbədiyyətə qovuşan ruhu daim şad olacaqdır.

Son

Ədəbiyyat siyahısı:

1. Aslanov A. Seçilmiş əsərləri.- B.: Uşaq və Gənclər Nəşriyyatı, 1961.-50 s.
2. Aslanov A. Bənövşələr: şeirlər.-B.: Yazıçı, 1985.-177 s.

Dövrü mətbuatda:

1. Əlioğlu Ç. Nəğməli günlərim: Aslanov Aslan haqqında // Kommunist qəzeti. -1986.-3 iyul.
2. Mustafayev C. Müdriklik çağ: Aslanov Aslan haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət qəzeti.-1987.-9 yanvar.-S.7.
3. Seyidov Y. Nəğməli günlər: Aslanov Aslan haqqında // Ədəbiyyat və incəsənət qəzeti. -1986. -28 fevral.-S.4

Aslan Aslanovun anadan olmasının 90 illik yubileyi münasibəti ilə Respublika uşaq kitabxanaları üçün hazırlanmış metodik vəsait

Kompyuter yığımı
və dizayn:

Aynurə Əliyeva

Ünvan: AZ-1022 Bakı şəh., S. Vurğun küç. 88;
E-mail: childlibbaku@yahoo.com
URL: www.clb.az

F. Köçərli adına Respublika
Uşaq Kitabxanasında
çap olunmuşdur.
Sifariş:
Çapa imzalanmışdır:
Tirajı:
Pulsuz